

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 4 frt. | Félévre . . . 2 frt.

Az „Erdélyi Gazda“ előfizetőinek a „Méhészeti Közlöny“ is megküldetik ingyen.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai a „Méhészeti Közlöny“-nyel együtt ingyen kapják.

Az erdélyrészi méhészegylet tagjai egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 krral fizethetnek elő.

Külön a „Méhészeti Közlöny“-re előfizetni nem lehet.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZÁM.

Ide intézendők ugy a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések, valamint az előfizetések és hirdetési pénzek is.

Hirdetések és mellékletek a legolcsóbb árak mellett vétetnek fel.

Kéziratok nem adatnak vissza.

TARTALOM.

Körültekintés. Sz. P.-től.

Kísérleti termelések a kolozsmonostori m. kir. gazd. tanintézet gazdaságában 1890-ben. II. Ásványi Lajostól. Turcsányi szabadalmazott kéregtörője. Szenterszébentől. Az élő sövény készítéséről.

Műtrágyaárak. Orsz. gazd. egylet titkari hivatalától.

Szakirodalom.

Baranyai zöld szőlőoltás. Dezső Miklóstól. Szőlőmivelés ugarrendszer.

Vegyes közlemények.

Terméskilátások. Hogy a lovak jó látásáról meggyőződ-jünk. A tavaszi takarmány változtatás. Brazilliai fekete bab (paszuly).

Szerkesztői üzenetek.

Piaczi értesítő.

Körültekintés.

(Munkás ügy. Baross minister gondoskodása a széke-lyekről. Az állítólagos székely kivándorlás mibenléte. A közg. törvényjavaslat és az országos gazd. egylet.)

Hazánk népessége nem a mivelés alatt álló földterülethez képest oszlik meg. A sik alföldön a népesség ritka s így a kézi erő kevés; ellenben a hegyes vidékek népessége sűrű, felesleges munkaerővel. Mindkettő abnormis s egymás közti kiegyenlítése fontos nemzetgazdasági és társadalmi érdek.

A Székelyföld rég időtől fogva olyannak tekintetik, mint a hol sok a fölösleges munkás, a kik itthon munkát nem kaphatnak s így kénytelenek Oláhországba vándorolni.

Ennek meggátolása s a nemzeti munkaerőnek a haza részére való megmentése szempontjából Baross Gábor kereskedelmi minister az ő ismert zsenialis körültekintésével gyakorlati intézkedést tett. Felszólította az ország nagyobb gyárosait és földbirtokosait, hogy tegyenek kísérletet székely munkások alkalmazásával. Felhívása eredményeként eddig 1172 férfi és 30 nő s így összesen 1202 munkásra érkezett hozzá bejelentés, eléggé kedvező munkabérekkel. Ebből folyólag azután leiratot intézett Csik-, Háromszék- és Udvarhely megyék főispánjaihoz, felhíván azokat, hogy az e részben megnevezett ajánlatot tevő gyárosokkal, vállalkozókkal közvetlenül lépjenek érintkezésbe a szóban forgó feladat helyes megoldása szempontjából.

Ha ez az intézkedés csupán helyi jelentőségű volna, azt mondanók, hogy a bölcs gondoskodásért kizárólag Erdély, még inkább maga a Székelyföld tartozik hálával és elismeréssel Baross ministernek.

Ámde az intézkedés országos érdekű, mert nemzet- és közgazdasági-, kulturalis- és fajfon-

tartási s erősítési fontossággal bír, miért ezen intézkedés az egész nemzet osztatlan elismerését érdemli.

Mi azonban, bár hazánk nemzeti erejének öregbítésére és közgazdaságának nemzeti alapon való tovább fejlesztésére való törekvést látunk ezen intézkedésből, egy aggódalmunkat nem hallgathatjuk el.

A székelység keleten Magyarország véd-bástyája. Minden egy székelynek onnan való távozása a bástya gyengülését jelenti. Ha tehát az Oláhországba való állítólagos kivándorlást, a kínálkozó kedvező körülmények után való vágyódás folytán, itt bent az országban, egy nagyobb mérvű szétvándorlás találná felváltani; ez renditené meg csak igazán a most még erősen álló bástyafalakat.

Igy, a mi felfogásunk szerint, otthon kellene még jobban megerősíteni a bástyát, a mezőgazdaságnál foglalkozást nem találó munkás kezeknek iparral való elfoglalása által és ezzel arra hatni, hogy egy lélek se kívánozzék onnan el, se kifelé se befelé, — hacsak nem látogatóba.

De hát lássuk csak miben is áll az az állítólagos kivándorlás.

Már 1879-ben, a székesfehérvári gazdaságkongressuson, tiltakoztunk a székelyeknek Oláhországba való tömeges kivándorlása felől lábra kapott fogalom ellen. Sem akkor, sem azután statisztikai adatokkal, számokkal bebizonyítva nem láttuk a székelység tömeges kivándorlására vonatkozó állításokat, a mely ha az elmúlt 10 év alatt a folyton hangoztatott arányban történt volna, akkor az idén megejtett népszámlálás a Székelyföldön nem szaporodást mutatna ki, hanem legalább is 50% apadást.

Beszéljen azonban a csikmegyei gazdasági egyletnek a cselédek végett hozzá fordult szolnok-dobokamegyei és borsodmegyei gazd. egyletkehez válaszképp intézett következő jegyzőkönyvi határozata:

„A szolnok-dobokamegyei gazd. egylet által, valamint a borsodmegyei gazd. egylet titkára által a cselédbérekre vonatkozó tájékoztató adatokat összehasonlítva a Csikmegyében szokásos cselédbérekkel, igazgatóságunk beható eszmecsere után azon megállapodásra jutott, hogy a jelen viszonyok közt a csikmegyei cselédnek idegen vármegyébe való közvetítésével hasztalan fáradság, miután az idegen vidékről ajánlott cselédbérek olcsóbbak a csikmegyeiekénél. Azért a jelen jegyzőkönyv kivonatának

közlése mellett értesítendőek lesznek ugy a szolnok-dobokamegyei társegylet, mint más netán ezután jelentkezők, miszerint Csikmegyében a cselédek alig vannak oly bőségben, hogy, a fentebb részletesen közölt, helyi feltételek mellett is, nagyon könnyen lehetne szorgalmas, megbízható cselédekre szert tenni. A szomszéd vármegyékben közelebből felállított fűrész-, cellulose- és cukorgyárak annyira lefoglalták a munkás kezeket, hogy sem mezei-, sem cselédmunkásban felesleget itthon nem tapasztalunk.

Ezzel egyuttal egy téves felfogásból eredt s országosan hirre kapott nézetet kell eloszlatnunk, a székelyföldi munkás osztály viszonyai tekintetében.“

Ebből tanulságot merithetnek azon mezőgazdák, a kik Székelyföldről várják a kézi munkaerőt és tájékozódhatnak a tömegcs székely kivándorlás miben létéről is.

Az országos gazdasági egylet a közg. törvényjavaslatnak a mezőgazdaságot érdeklő szakaszai ügyében közelebből értekezletet tartott, melyben a képviselőházhoz fölrirat intézése határozottatott.

Ebben szorgalmazza a mezőgazdaságról szóló törvény mielőbbi életre hívását s a gazdasági érdekképviselő szervezetét a gazdasági egyletek combinatioba vétele mellett; valamint hogy a gazdasági egyletek már az új közg. törvényben szerves kapcsolatba hozassanak az állami közigazgatással; továbbá hogy a létesíteni célzott gazd. felügy. állás hatásköre kiszélesíttessék, önállósíttassék, legyen közvetlenül a főispánnak alárendelve s a király nevezze ki.

A gazd. felügyelő qualificatióját illetőleg a törv. javaslat álláspontjára helyezkedik, vagyis hogy csak azok alkalmaztassanak ezen állásokra, a kik M.-Óvárt szereztek szakismerteiket és csak átmenetileg legyenek kinevezhetők a többi gazdasági tanintézeteket érettségivel abszolvált szakegyének. De egyuttal megengedi, hogy arra az állásra, a melyre különben szakembert képezni csak Óvárt kívánja megjelölni, az egyes megyék kiválóbb gyakorlati gazdái is alkalmazhatók legyenek átmenetileg.

Ezen qualificationalis felfogásra ezuttal csak annyit mondunk, hogy: „Fából vaskarika.“ Magához az egész ügyhez való hozzászólásunkat, térszűke miatt, sajnálattal, jövőre kell halasztanunk.

Hisszük, hogy az erdélyi gazdasági egylet is saját álláspontjának megfelelő felfogással az ügyhez hozzászóland.

Sz. P.

Kísérleti termelések

a kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet gazdaságában 1890-ben.

1. A dohány.

II.

Az egyes kísérleti dohányfajták leírása.

A) Belföldi fajták.

1. „Rétháti.“ Ezen dohányfajtát 1887 óta vagyis tanintézeti gazdaságunkban a dohány-nak jövedelmi águl (nem csupán a botanikus kertünkben tanczélul) felvett kultiválása óta termesztjük.

Az elvetett mag csiraképessége 70% volt*) és kelése 8 nap alatt szép egyenletesen bekövetkezett.

Fejlődése korai fajta tulajdonságánál fogva gyors volt, úgy hogy virágzása már július 15-én kezdődött, 30-án pedig teljes virágjában pompázott.

Az alj-levelek szedését aug. 9-én, az anyaleveleket ugyanazon hó 21-én, a hegyleveleket pedig szeptember 13-án végeztük. Sarjadzó képessége igen nagy, miért is kellő eljárás és időjárás mellett sarjunevelésre is alkalmas.

A szár magassága virágostul 120-140 cm. közt váltakozik. Virágzata ritkás fürtöt képez; levelei simák, szélesek, tojásdad alakúak; az oldalbordák ritkák és váltakozók. Színe világoszöld, érett állapotban erősen babosodó. A füllesztés után hamar és könnyen sárgul, miért is ez igen szép világos sárga pipadohányt szolgáltat.

Egy közepes törzs magassága virág nélkül 85 cm. volt, 16 levelet termett és a föld színén levágva nyers állapotban 1121 grammot nyomott.

Tíz drb válogatott anyalevél nyers állapotban 650 grammot nyomott. A levelek átlagos hosszúsága 60 cm., szélessége 34 cm. volt. A hegy-levelek közül 10 drb 290 grammot nyomott s egy-egy középszámban 41 cm. hosszúsággal és 22 cm. szélességgel bírtak.

Ezen nyers termények teljes kiszáradás után, közvetlenül a simítás előtt következő méretek és súlylyal bírtak:

A szár magassága 84 cm. volt és leveleivel együtt 330 grammot nyomott. A tíz anyalevél összes sulya 112 gramm, hosszúsága 50 cm., szélessége 27 cm. volt; tíz hegylevél sulya pedig 57 gramm, hosszúsága 34 cm., szélessége 18 cm. volt.

Kimutatás

a termés nagyságáról különféle művelés és superphospháttal való trágyázási kísérlet mellett.

A trágya neme és a művelés módja	A terület nagysága 1 öböl	Termett			
		I.	II.	III.	Összesen
		minőségű			
g r a m m					
Superphosphát páros sorművelés mellett	16,66	5700	604	661	7965
Superphosphát egykötű sorművelés mellett	16,66	5712	1700	634	8046
Trágya nélkül páros sorművelés mellett	16,66	6004	1600	600	8204
Trágya nélkül egykötű sorművelés mellett	16,66	5409	1590	700	7699
Töltögetett páros sorművelés mellett	16,66	5700	1640	590	7930
Nem töltögetett páros sorművelés mellett	16,66	5600	1614	670	7914
Összesen	100,00	34125	9778	3355	47758

*) A magvak csiraképességét Dr. Szaniszló Albert tanár vizsgálta, mint a kolozs-monostori magvizsgáló-állomás vezetője.

Kimutatás

a superphospháttal trágyázott és nem trágyázott területeken termett dohány mennyiségéről, minőségéről és beváltási áráról.

33 33 1 1 1 te- rületen	A termés nagysága gramm	A beváltás osztálya	Egyes ára		Összes értéke	Egy kataszt. holdra átszámítva		A többlet külön-bőzet kat. holdanként
			frt	kr.		frt	kr.	
			frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Superphospháttal trágyázva	11412	Finom	50	—	570	—	—	—
	3304	Középfín.	25	—	82	—	—	—
	1295	Közöns.	13	—	16	—	—	—
ÖSSZE-SÉN	16011			—	668	320	—	77
Nem trágyázva	11413	Finom	50	—	570	—	—	—
	3190	Középfín.	25	—	79	—	—	—
	1300	Közöns.	13	—	16	—	—	—
ÖSSZE-SÉN	15900			—	665	319	23	—

A superphospháttal trágyázott területen 1 kat. holdra átszámítva 768 kg. dohány termelt, melyet q-ként 41 frt 67 krral értékesítve, 320 frt nyers jövedelemnek felelt meg.

A nem trágyázott területen ellenben átszámítás szerint 763 kg. volt a termés, melyet 41 frt 84 krral értékesítve, 319 frt 23 kr. nyers jövedelmet szolgáltatott, vagyis 77 krral kevesebbet, mint a superphospháttal trágyázott terület, a mint az alábbi táblázatból kitetszik.

2. „Csabai rózsa.“ Ezt a dohányfajtát is 1887. óta igen jó sikerrel termesztjük. Az elvetett saját termésű mag 63% csiraképességgel bírt. További fejlődésében annyira megegyezett a rétháti-val, hogy úgy a növény ápolási, mint a szedési munkálatokat azzal egy időben végeztük.

Ezekről egyenként eltekintve, csak azt jegyzem meg róla, hogy virágzata világos piros, levelei hosszusak, szélesek, lándzsa alakúak és szár ölelők. Főbordája erős, husos, oldalbordái párosan futók, ritkák és vékonyak, mint ezt a 2-ik ábrán és a méretekről összeállított kimutatásban láthatjuk.

Színe éretlen állapotban sötétebb a rétháti-nál, éretten babosodó, füllesztés alatt könnyen sárgul s igen szép sárgás barna pipadohányt szolgáltat.

Egy közepes törzs magassága virág nélkül 84 cm. volt és 16 levelet termelt, a föld színén levágva s leveleivel együtt lemérve nyers állapotban 1370 grammot nyomott.

Tíz drb válogatott anyalevél 740 grammot, ugyanannyi hegylevél 265 grammot nyomott, az anyalevelek átlagos hossza 60, szélessége 32, a hegyleveleké 40 és 21 cm. volt.

Teljes kiszáradás után a szár magasság 82 cm. volt és leveleivel együtt 335 grammot nyomott, a 10 drb kiszáradt anyalevél 103, — a hegylevelek pedig 56 grammot nyomtak.

Az anyalevelek hossza 59, a hegyleveleké 32, szélességök 25 és 18 cm-re szállott.

A superphospháttal trágyázott területen 1 kat. holdra átszámítva 795 kg. dohány termelt, mely q-ként 41 frton értékesítve 325 frt 95 kr. nyers jövedelmet adott.

A nem trágyázott területen ellenben 795 kg. termelt, melyet 40 frt 94 kron értékesítve 325 frt 48 kr. nyers jövedelmet, vagyis 74 krral kevesebbet adott, mint a superphospháttal trágyázott terület.

Kimutatás

a terménymagyságról különféle művelés és superphospháttal való trágyázást kísérlet mellett.

A trágya neme és a művelés módja	A terület nagysága 1 öböl	Termett			
		I.	II.	III.	Összesen
		minőségű			
g r a m m					
Superphospháttal páros sorművelés mellett	16,66	5800	1500	1000	8300
Superphospháttal egykötű sorművelés mellett	16,66	5819	1490	950	8259
Trágya nélkül páros sorművelés mellett	16,66	5795	1495	980	8265
Trágya nélkül egykötű sorművelés mellett	16,66	5805	1480	1015	8300
Töltögetett páros sorművelés mellett	16,66	5812	1510	990	8312
Nem töltögetett páros sorművelés mellett	16,66	5815	1510	980	8305
Összesen	100,00	34841	8985	5915	49741

Kimutatás

a superphospháttal trágyázott, továbbá a nem trágyázott területeken termelt dohány mennyiségéről, minőségéről és beváltási áráról.

33 33 1 1 1 te- rületen	A termés nagysága gramm	A beváltás osztálya	Egyes ára		Összes értéke	Egy kataszt. holdra átszámítva		A többlet külön-bőzet kat. holdanként
			frt	kr.		frt	kr.	
			frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Superphospháttal trágyázva	11619	Finom	50	—	580	—	—	—
	2990	Középfín.	25	—	74	—	—	—
	1950	Közöns.	13	—	25	—	—	—
ÖSSZE-SÉN	16559			—	679	325	95	95
Nem trágyázva	11595	Finom	50	—	579	—	—	—
	2975	Középfín.	25	—	74	—	—	—
	1995	Közöns.	13	—	25	—	—	—
ÖSSZE-SÉN	16565			—	678	325	47	—

Asványi Lajos.

Turesányi szabadalm. kéregtörője.

Nagy, sebes eső után, az ezt követő száraz, meleg idő, hosszan tartó szárazság előidézi a jól munkált, frissen bevetett földek felületén azon keményedést, a melyet kéregnek nevezünk.

Minden gyakorlati gazda ismeri a kéregképződés hátrányos és káros voltát. A csirázásban levő fiatal növény a kérget fel nem emelheti, azon keresztül nem törhet, a levegő és nedvesség hozzáférhetését nélkülözni kénytelen, így nem gyarapodván, tönkre megy, elrohad és második szántás és újra vetés válik szükségessé. A második vetésnek azonban, nem tekintve az elvesztett időt és költséget, azon hátránya van, hogy már akkor csirázik és fejlődik, midőn a lég és föld nedvessége leggyakrabban csekélyebb, a forróság azonban már nagyobb, oly időben tehát mely a növény első fejlődésére kevésbé alkalmas; különösen érezhető a kétszeri vetés hátránya a répuvelésnél, mivel ez időtől milliónyi különféle rovar hagyja el bábjait, a melyek megrohanják és tönkre teszik.

Ha azonban a kérget megtörni sikerül, a főntebb említett hátrányai elonyesznak. Csak-

hogy az eddig erre irányult kísérletek meghiusultak, mert a boronák és a közönséges tüskéhengerek alkalmazása több kárt tesz, mint hasznot, mivel a kéregből nagy darabok felszakítván, ezek felemeltetnek és megfordítottatnak, ezáltal a csirázó, elvetett mag felszínre kerül, elpusztul, vagy pedig a fiatal növények kiméltetlenül kiszakítottatnak.

Ily eszköz, mely valóban megtöri és porhanyítja a talajt, az elvetett szemet nem hozza felszínre, a fiatal növényt nem szakítja ki, sőt meg sem lazítja, hanem a földet mintegy gyöngén a növény gyökereihez szorítja s majdnem úgy működik, mint egy kapáló eszköz, ily gép a Turcsányi Ödön egyházszegei (Nyitra vmegye) földbirtokos és főszolgabíró szabadalmazott kéregtörője, (23. ábra), mely gépet egyedül Kühne Ede mosoni gazdasági gépgyára készíti.

Ezen kéregtörő 6 vaskeretbe foglalt és azokban forgó kis tüskés hengerből áll, melyek oly módon vannak egymással összekötve, hogy az egyes hengerek mozgékonyasága biztosítva van.

Minden egyes henger 34 cm. hosszú, átmérője 15 cm., mely egymáshoz erősített öntött vastárcsákból áll, melyekbe a 32 mm. hosszú aczeltüskék be vannak öntve.

Minden egyes henger alatt egy szánalakú lesimitő készülék van alkalmazva, amint ez a 24. ábrán tisztán látható.

Hogy az egyes hengereket megnehezíthessük, azok felett nehezékládák vannak alkalmazva és leginkább használják erre a célra a vetőgép csoroszlyasúlyait, melyek minden gazdaságban készletben vannak.

Szélessége az egész eszköznek: 105 cm. Hossza: 170 cm. Sulya: 200 klgr. Vonóerőnek elégséges egy közönséges ló. Ajánlatos a befogásnál a hámfá és az eszköz vonókampója közé egy méter hosszú lánczot alkalmazni, hogy az első hengerek netáni emelkedése elkerültesse.

Munkaképessége 6 kataszt. hold (a 1600 □ öl) 10 órai munkaidő alatt, akár mint kéregtörőt, akár mint kapálógépet használjuk azt.

A Turcsányi-féle szabad. kéregtörő hatása és munkaeredménye a következőkben nyilvánul. Az alkalmazott kis tüskék keresztül törik a föld kérgét, a lesimitő kosár azonban meggátolja azt, hogy a kéregdarabok felemeltessenek, sőt még inkább megporhanyítják azokat, amennyiben egyuttal könnyedén leszorítják a talajt a fiatal növény gyökeréhez és megakadályozzák a csirázó mának feltakarását. A megporhanyított földfelületen a levegő és nedvesség jobban behat a növényhez, mely így gyorsan és erőteljesen fejlődik.

A kéregtörő első kapálás helyett is jó sikerrel használható mivel a vetések hosszban és keresztben, így tehát mindkét irányban megművelhetők, anélkül hogy a legcsekélyebb kárt okoznánk.

A fentebbiekből kitetszik, hogy a Turcsányi-féle kéregtörő kivált répatermelőknél nélkülözhetlen, minthogy a répa-növénynek tompa végű, gyenge csirlevelei a föld kérgét éppen nem képesek áttörni és így az alatt legtöbbnyire megfulladnak, elpusztulnak s minthogy répa nélkül egy kulturgazdaság sem lehet el, újra kell vetni, természetesen a megfelelő munka és költség alkalmazása mellett.

Hogy ezen több tagból álló hajlékony eszköz netáni sérülése elkerültesse és a szántóföldre való szállítása könnyebb legyen, egy — két öntött vaskeréken járó — szállító kocsi is adatik hozzá, melyre az eszköz felhengeríthető és vaskapcsokkal ráerősíthető.

A Turcsányi-féle szab. kéregtörő ára szállítókészülékkel együtt Budapesten Kühne Ede-nél 108 frt. *Szenterzsébeti.*

Az élő sövény készítéséről.

Hazánkban még igen ritka helyen találhatók főleg a rendszeresen kezelt élő sövények, mi első sorban annak tulajdonítandó, hogy a készítését igen kevesen ismerik, másrészt annak vagy az élő sövénynek alkalmas fa, illetőleg cserje nemeket nem választják meg a kellő szakértelemmel; ezért aztán éppen az ellenkező eredményt érik el és e bal- vagy félsiker a buzditás helyett csak elriasztólag hat.

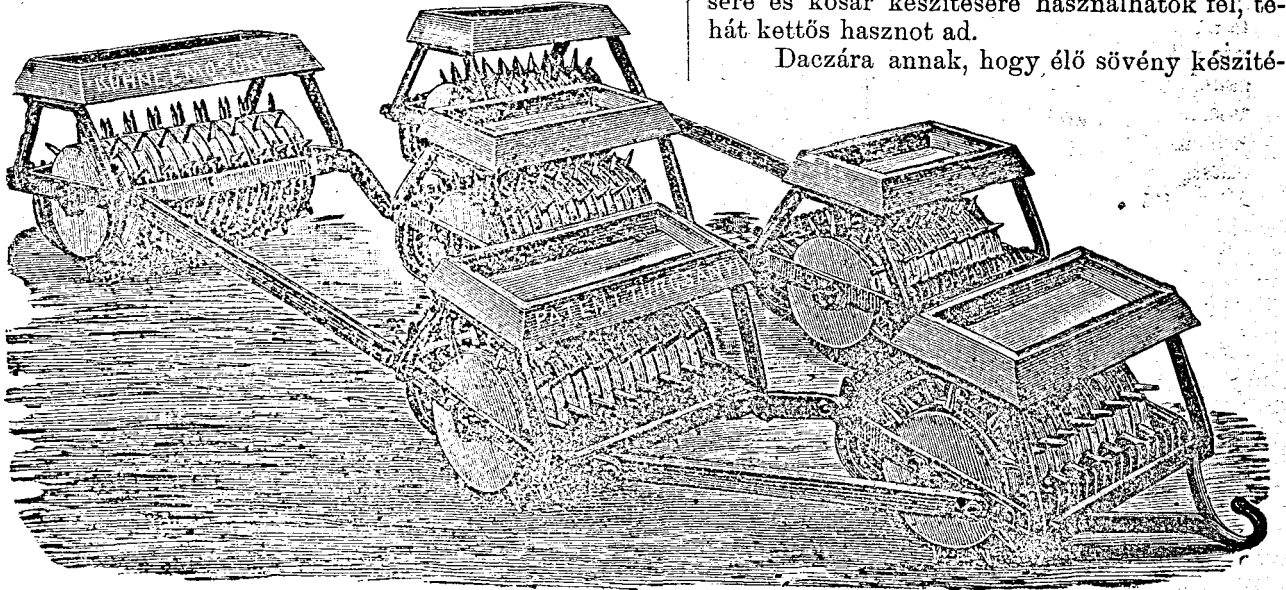
A jó élő sövénynél szükséges, hogy az első sorban áthatolhatatlan legyen, gyökérhajtásokat ne csináljon és az alja fel ne kopaszodjék, másodsorban pedig a metszést (nyírást) minden megsínylés nélkül eltérje, télen ki ne fagyjon és végül könnyen legyen megifjitható. E tulajdonok összegével pedig kevés fanem bir; azok,

gonyának tenyészfeltételei megvannak, melynek a közép kötöttségű talaj, hűvös és csapadékos égalj, ott ez ajánlható első sorban.

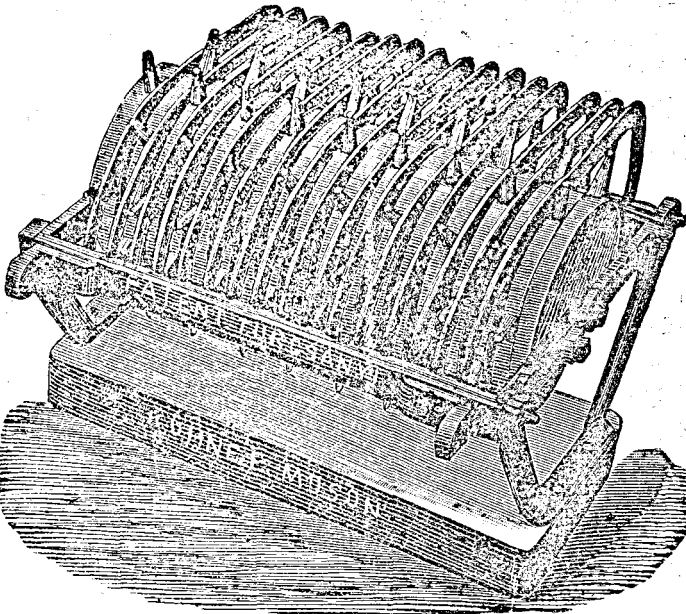
A második cserje, mely élő sövény készítésére használható fel, a mezei juhar; de ez már kevesebb előnnyel bir, mint a galagonya, azonban főleg gyorsabb növekedése és ama tulajdonai miatt ajánlható, hogy a hernyók nem keresik fel és a talajban sem válogatós. Némely homokos vidékeken pedig az eperfát lehet nagy sikerrel e célra felhasználni; mivel ez nem csak mint sövény tesz szolgálatot, hanem a selyemhernyó tenyészthetésre is elegendő levelet szolgáltat.

Végül még az egyes területek bekerítésére a nemes fűznek némely válfaja is válik alkalmassá; minthogy nemcsak kerítésül szolgál, hanem egy éves hajtásai lugosok stb. kötözésére és kosár készítésére használhatók fel, tehát kettős hasznot ad.

Daczára annak, hogy élő sövény készit-

23. ábra. Turcsányi-Kühne-féle kéregtörő.

24. ábra. Turcsányi-Kühne-féle kéregtörő henger alsó nézete.

melyekből nálunk a legtöbb élő sövényt találjuk, mint pl. a licyum és közönséges akác, éppen nem dicsekedhetnek a fent említett jó tulajdonokkal, mivel mind a kettő felkopaszodik alulról és több méter távolságra gyökér-sarjakat bocsájt.

Élő sövény készítésére mindenkör a legjobb cserje marad a közönséges galagonyafa, mely ellen azt a vádat emelik, hogy hernyók tanyáznak rajta és ezek onnét utóbb a gyümölcsfákra másznak át; e vád azonban csak látszólagos hátrány, mivel, ha a lepkek e galagonyát nem találják fel, hát a petéiket a gyümölcsfákra raknak le; már pedig az alacsony sövényekről sokkal kevesebb fáradsággal szedhetők le a liernyópeték és hernyók, mint a magas koronával bíró gyümölcsfákról. Ennél már nyomatókosabb érv, mi a galagonya ellen felhozható az, hogy a legtöbb vidéken nem találja fel tenyészfeltételeinek összegét, minok folytán nagyon lassan növekedik. A hol tehát a gala-

sére az ősz ép oly sikerrel használható fel mint a tavasz, mégis majdnem általánosságban annak elültetése a tavasszal történik. Őzkor vagy télen ugyanis csak a területet készítik elő. A kötött talaj e célra egy méter mélységre és szélesben felforgattatik s megtrágyáztatik; a laza talaj pedig csak egyszerűen megtrágyázás alá esik és felásatik, végül pedig e vizenyős talaj egy kissé kitisztittatik.

A sövény-készítéshez felhasználandó magoncokat vagy magunk neveljük, a mi legcélszerűbb és egyszersmind a legelőnyösebb, avagy úgy vesszük.

A rendszeres élő sövény készítésének több módja van, melyek közül mi a legegyszerűbbet és legpraktikusabbat: a félives és koczka élő sövény készítését ismertetjük meg ezuttal. A tavasz beköszöntésével hozzá fogunk az ültetéshez. Mindenekelőtt azonban a már ősszel előkészített térségen egy ásónyom szélességű és ép oly mélységű árkocsát készítünk, a melybe a gyökereit kellőképp visszametszett magoncokat ültetjük és pedig úgy, hogy egyik magonc a másiktól 20 cmtr. távolságra jusson; ültetés után e csemetéket beiszapoljuk; ez után a hajtások hegyét visszametszük annyira, hogy csak éppen egy szem legyen a föld felszínén; végre a hajtást porhanyó trágyával beárnyékoljuk.

Szárazság idején e rakást néha megöntöztetjük és június hó közepén minden töről egy erős hajtást kiválasztunk, a többi gyengébbet pedig rövid csapokra visszametszük, hogy a meghagyott erőteljes hajtás annál bujábban növekedhessék. Az így kifejtett erőteljes hajtásokat, a reá következő tavaszon, féliv alakban egyik a másikához lehajtjuk és egy kötelékkel megerősítjük, kiálló végeit pedig elmetszük, míg a többi gyengébb hajtásokat rövid csapokra visszakürtítjük.

A féliv, vagyis a hajlítás kezdetén levő rügyből, melyhez a legtöbb nedv fog tolni, a legerősebb hajtás fog növekedni, mely, hogy még erőteljesebbé növekedhessék, vele június hóban ugyanazt az eljárást követjük, mint az

előző évben tettük a legerősebbel, t. i. a legerősebbet meghagyjuk, a többi gyengébb hajtást pedig visszakurtítjuk. A következő, vagyis harmadik tavaszkor a legerőteljesebbre növelt hajtást lehajlítjuk félv alakban a másikhoz; a többi hajtásokkal pedig a fentebb leirt módon járunk el. Így folytatjuk ezt az eljárást minden évben mindaddig, míg nem a kerítés a kellő magasságot eléri, mert rendszerint egy és fél, vagy két méter szokott lenni. A midőn már a lehajlítás abban hagyatik, akkor az a növénynyiró-ollóval megnyiratik, mely nyirást ezután évenként kétszer-háromszor kell ismétlni.

Ily kezelés után hat év múlva oly élő sövényt fogunk nyerni, hogy azon még a kisebb házi állatok is csak nagynehezen férhetnek át, és melynek zöld színében a szem folytonosan gyönyört talál.

Vizes területekre, milyenek főleg a kertek aljaiban szoktak előfordulni, némely községekben pedig fűzfából készíthető a koczkás sövény és pedig akképen, hogy egy méter hosszúságú és egy hüvelykujj vastagságú fűzfa vesszőket, illetőleg pálcákat szurkálunk részatosan a földbe és pedig 4 cm. távolságra egymástól páronként, mely párok távolsága ismét 10 cm-terre legyen egymástól. A részatos ültetés akkép történjék, hogy a páros számok balra, a páratlan számok pedig jobbra álljanak ki, az így egymást érintett vesszők azután az érintkezési pontjaikon vékonyabb vesszővel összeköttenek. Ezen sövény már az első évben nyújt némi védelmet; a reá következő években pedig a mint a növény erősödik, természetesen annak védelemképesége is erősebb lesz és pedig annál inkább, ha az oldalhajtásokat évenként visszakurtítjuk; az ilyenkor lementzett vesszők különböző módon lesznek felhasználhatók és így az e fajta élő sövény melléjövédelmet is ad.

Mennyivel szebb és barátságosabb kinézése volna sok helységnek, ha a mostani éktek kerítések, mint pl. nád, napraforgó, tövis stb. helyett ily élő sövényekkel díszelne, a melyek tartóságuknál fogva még az unokáknak is védelmet nyújtanának és ezenkívül még egészségesebb is tennék a lakó helyeket; faszegény vidékeken pedig a lementzett hajtások tűzelőül is felhasználhatók lennének, a hol azonban erre szükség nincsen, ott ismét alom gyanánt volna használható, sőt némely takarmányszegény években a nyáron lenyirt hajtások még kevés takarmánypótlékot is szolgáltatnának.

Mütrágyaárak.

Az országos magyar gazdasági egyesület a folyó év tavaszán szállítandó mütrágyákon az 1891-ik évre újlag Sántori Miksa és Mór helybeli gyárosokkal következő megegyezésre jutott:

1. Thomassalakból nyert foszphatliszt, 20% foszphorsav és 75% porfinomság szavatólással egész waggonrakományban 3 frt 30 kr-ért, kisebb mennyiségeknél pedig 3 frt 55 kr-ért. Amázsánkint a helybeli dunaparti teherpálya-udvarhoz szállítandó. Feltételek: bruttó súly, netto helyett, ingyen zsákban, készpénzfizetés, vagy utánvét mellett.

2. Chilisálétrom egész waggonrakomány megrendelésnél a hamburgi eredeti tőzsdejegyzék szerinti árral, 2% jutalék ellen és Budapestig 300 márká fuvardij biztosítással szállítandó.

Midőn t. tagtársainkat figyelmeztetjük, hogy fentjegyzett foszphat-árak csak tavaszi megrendelésekre érvényesek, különösen kiemeljük, hogy növeztettség késznek nyilatkozott egész évre való szállításokra szóló megrendeléseket is — melyek április hó végéig vagy titkári hivatalunknál, vagy pedig egyenesen — a gyárosoknál eszközöltetnek — ugyanazon feltételek mellett előjegyzésbe venni.

Figyelmeztetjük a gazdaközönséget, hogy ezen elismert trágyaszor csak korlátolt mennyiségben állitható elő, úgy, hogy a folytonosan növekedő keresletet már tavaly sem voltunk képesek kielégíteni. Mindenesetre ajánl-

ható tehát, hogy az őszi szükséglet is a korai előjegyzés által már most biztosítva legyen, mert a megrendelések a beérkezés sorrendjében vétethetnek figyelembe.

A Thomassalakot illető számítás a következő: 1 q. superphosphat ára jelenleg 6 frt 70 kr. loco Budapest; 2 q. Thomassalaké 6 frt 60 kr. A hatás az első évben ugyanaz mind a két trágyanemnél, de az utóhatás a Thomassalaknál föltétlenül nagyobb. — Ily árak mellett tehát a Thomassalak vásárlása minden gazdának ajánlható.

A megrendelések legcélszerűbben a fenti céghez, Sántori Miksa és Mór Budapest, IX., Dandár-utca 25. sz. intézhetők.

Budapest, 1891. évi márczius hó 14-én.

Orsz. gazd. egyesület titkári hivatala.

Szakirodalom.

Baranyai zöld szőlőajtás, mint a magyar szőlőgazda legsürgősebb teendője. Irta: Dezső Miklós. Több ábrával. Ára 30 kr.

Meg vagyok győződve, hogy az 1886 évi hivatalos fölterjesztésem által a zöld szőlőajtást hazánkban általánossá tettem. Utazásaimban sok mindenféle ellenvetést hallottam, de mindent hibás zöld ojtást találtam, a hol panaszrok volt. Ennek folytán a II-ik kiadást saját (Dezső-féle) javításokkal bocsátom közre s hogy a szegény szőlőgazda is megszerezhesse és hasznát vehesse, árát igen olcsóra szabtam.

Új rajzokat készítettem a könnyebb érthetőség kedvéért; s mivel az általam ajánlott eljárási mód, (a mely szerint a zöld szőlőajtást nem kell bujtani) már a tavaszi ültetésnél alkalmazandó, fölhívásomat jó előre bocsátom közre.

A füzet április elején jelenik meg; könyvkereskedésben nem lesz kapható, ezért az előfizetéseket kérem nevemre Pécsre beküldeni. 100 példány 25 frt.

Pécs, 1891. márczius hóban.

Dezső Miklós.

Hasznos és időszerű munká a hirdetések előfizetését Turczali Dezső nyiregyházi könyvkereskedő; czime: „Szőlőmivelési ugar-rendszer általában, de legfőképpen a homok-talajon.” A mű szerzője Czapáry Albert műkertész, gazdasági író. Mint a felhívásból olvassuk, a mű három fejezetre oszlik: az első fejezetben értekezik szerző a levél sajátságairól általánosan és a szőlőlevél fejlődés kiváló fontosságú hivatásáról; a második fejezetben fejtegeti kimerítőleg a szőlőnövény természetét; míg a 3-ik fejezetben rátér a szőlő ugar-rendszer szerint való mivvelés módjának szakszerű előadására; előadja ezen rendszernek már betelepített területeken való alkalmazásának könnyen kivihető módját, megvilágítja a termővessző vízszintes vonalon alól való lehajlításának a bő termés előidőzésére vonatkozó nagyfontosságát; ismerteti az ezen rendszerrel alkalmazandó feltűnő egyszerűségű metszés módot; a szőlő zöld munkáját, trágyázását és végre értekezik a szüretelésről. Mint a felhívásból kivesszük, ez oly munkának ígérkezik, amelyet megszerezni minden szőlőbirtkosnak ajánlunk. A mű előfizetési ára 40 kr., tehát oly csekély, hogy azt bárki megszerezheti; bolti ára jóval magasabb leend. Az előfizetési összeg fenti könyvkereskedés címére küldendő be.

Vegyes közlemények.

— **Terméskilátások** Ha a földm. ügyi ministeriumhoz utóbbi időben beérkezett gazd. tudósításokat figyelembe vesszük, önkénytelenül arra gondolunk, hogy a kilátások mezőgazdasági téren nem nagyon kedvezők idénre. Általánosan panaszokdnak mindenfelől az országból, hogy a hideg, szeles időjárás miatt az átlag jól telelt őszi vetések nem képesek eléggé haladni növésükben. A rozs némely helyeken sokat szenvedett s ki kell egy részét szántani,

így a Duna jobb partján és a Duna-Tisza közt eső vidékeken. A mi a minket még inkább érdeklő erdélyi megyéket illeti, itt is a szép fejlődésnek indult buza és rozs — az utóbbi kellemetlen időjárás következtében — növésükben megakadtak, sőt Alsó-Fehér, Csik és Kis-Küüllő megyékben némileg meg is vannak véselve. Helylyel-közzel, főleg a sepsi járásban Háromszék megyében — az egerek nagy károkat okoznak. A tavaszi munkálatok is majdnem mindenütt szünetelnek jelen körülmények közt. Épen azért költséges szorgalommal és igyekezettel kell fölhasználni majd a kedvező, jó időt, melynek már rövid időn be kell következnie.

— **Hogy a lovak jó látásáról meggyőződünk, fődjük be többször szemeiket tenyerünkkel és nézzük meg, hogy tenyerünk eltávolításakor összehúzódik-e a pupilla.** Ha igen, ez biztos jele a jó látásának, mert a jó szemben a pupilla a sötétben kiterjed, a világosságban pedig összehúzódik. A megvásárlandó lovak szemeit különben is tanácsos jól megnézni, mert az egyenletesen tiszta, világos, átlátszó, folttalan szem jele a jó egészségi állapotának.

— **A tavaszi takarmány-változtatás** a marhákra nézve felette vészes, miért is mostanában, midőn nedvűs zöld takarmánnyal cseréljük fel a szárazat, minden állatot kiváló figyelemben kell részesíteni. A fiatal marhákat különösen kell féltetni, hogy a zöld legelőlén túlságosan tele ne egyék magukat. Leghelyesebb, az átmenetet fokozatosan keresztülvinni s a borjukat kezdetben csak a nap egy részében a legelőre hajtani. A bejáró teheneket az ellés közeledtekor szűk kosztra kell szorítani, a tögygyulladás elkerülése végett. Őrizni kell őket a hideg nedves levegőtől s ilyenkor nyugodt száraz helyen tartandók. A szarvasmarha bőrénél vakaróval és kefével tisztogatását nem szabad félben hagyni, mert a bőrműködés zavartalan lefolyására nyáron még nagyobb a szükség, mint télen át, mikor a bőr működése úgy is alább szállott.

— **A brazíliai fekete babból (paszuly)** még mindig van készletben néhány kiló kiosztásra a gazdasági egyletnél. Gazdák, a kik abból részesülni kívánnak, forduljanak az egylet titkári hivatalához Kolozsvárt.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. S. urnak Bpest Sajnálattunkra ezen számhoz már későn érkezett.

Br. K. B. urnak Szt-Erzsébet. Igen köszönjük. A jövő számban adni fogjuk

K. S. urnak Pozsony Köszönettel vettük és a mint csak lehet, sorát ejtjük. Épen hasonló szellemű közleményünk már két hete hogy közlésre vár, ezt tehát csak az után adhatjuk.

Piaczi értesítő.

Budapesti gabonatőzsde. Legújabb jelentés. Buza 76—81 kg. 8 frt 65 kr.—9 frt 25 kr. Rozs 70—72 kg. 7 frt 70 kr.—7 frt 95 kr. Arpa 60—66 kg. 6 frt 95 kr.—8 frt 90 kr. Zab 39—41 kg. 7 frt 10 kr.—7 frt 45 kr. Tengeri 73—75 kg. 6 frt 60 kr.—6 frt 70 kr.

N-Várad. Április 7. Tiszta buza 6 frt 14 kr. Elegybuza 5 frt 16 kr. Rozs 4 frt 95 kr. Arpa 4 frt 30 kr. Zab 2 frt 76 kr. Törökbuza 4 frt 91 kr. Hlként Széna köteletlen 2 frt 80 kr. Alomszalma 1 frt 50 kr. mtként. Marhahús 52 kr. kg.

Erdélyi piacok.

(Árak krajczárokbán.)

A piaczi cikkek	Mérték	Brassó	Csikserede	Deés	Dicső-Szent-Márton	Erzsébet-város	Fogarasz	Gy-Szent-Miklós
Tiszta buza	hl.	660	650	760	—	650	650	750
Elegy buza	"	450	600	680	—	600	600	—
Rozs	"	430	450	620	—	500	450	500
Arpa	"	380	480	—	—	—	—	475
Zab	"	270	275	585	—	350	280	290
Törökbuza	"	450	500	580	—	400	420	525
Széna	q.	160	300	380	—	250	200	300
Szalma	"	60	100	160	—	—	140	80
Tűzifa	km	260	200	200	—	230	200	180
Marhahús	kg.	48	40	40	—	44	36	40
Április		3	1	7	—	4	3	4

A piaci cikkek	Mérték	Fehérvár	Várad	Maros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Szegvár
Tiszta buza	hl.	640	—	780	—	600	590	700
Elegy buza	"	575	—	—	—	525	490	480
Rozs	"	525	—	565	—	450	420	450
Árpa	"	—	—	455	—	—	400	—
Zab	"	325	—	600	—	350	270	290
Törökbuza	"	480	—	559	—	440	430	410
Széna	q.	350	—	220	—	460	160	200
Szalma	"	200	—	150	—	230	110	130
Tüzifa	km	275	—	300	—	220	300	250
Marhahus	kg.	40	—	46	—	40	46	44
Április		4	—	9	—	9	7	9

Kolozsvár, 1891. április 2. Tisztabuza 7 frt 80 kr.—8 frt 30 kr. Rozs 6 frt—6 frt 20 kr. Törökbuza 5 frt 80 kr.—6 frt. Zab 6 frt—6 frt 30 kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. mm.-ként. Marhahus 44 kr. kg.

A piaci cikkek	Mérték	Sepsi-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Udvarhely	Sz-Somlyó	Torda
Tiszta buza	hl.	650	600	—	650	625	—	—
Elegy buza	"	520	560	—	575	475	—	—
Rozs	"	420	440	—	525	435	—	—
Árpa	"	400	380	—	—	—	—	—
Zab	"	280	270	—	300	210	—	—
Törökbuza	"	410	420	—	500	450	—	—
Széna	q.	350	200	—	300	200	—	—
Szalma	"	150	150	—	175	100	—	—
Tüzifa	km.	160	180	—	180	240	—	—
Marhahus	kg.	40	44	—	40	46	—	—
Április		6	6	—	4	7	—	—

Állatvásárok.

Kolozsvár. Heti állatvásár. április 8., 9. Ló felhajtott mintegy 20 drb; eladatott 10 drb. Szarvasmarha

felhajtott m. e. 500 drb; eladatott 245 drb. Juh felhajtott m. e. 300 drb; eladatott 125 drb. Sertés felhajtott m. e. 500 drb; eladatott 251 drb.

Budapest-kőbányai sertésvásár. Április 3-án. Heti üzletmenet lanya. Heti átlag árak: magyar válogatott árú 260—360 kg. nehéz 49—49½ kr; 180—260 kg. nehéz 48—49 kr; öreg 300 kg. tuli 46½—47½ kr; vidéki sertés 47—48 kr; szerb 48—49 kr; román 40 kr. tiszta kgrammonként. Páronként 45 kg. életsúly levonás és 4% engedmény. Elcségarak: Tengeri uj 6 frt 75 kr; árpa 7 frt 20 kr. Kőbányán átvéve.

Debreczen Heti állatvásár Április 7-én. (Eredeti tudósítás.) Szarvasmarha felhajtott 800 drb; eladatott 667 drb. Ló felhajtott 672 drb; eladatott 320 drb. Sertésvásári irányzat — élénk. Sertés felhajtott 3500 drb; eladatott 1726 drb. Árak: Egy éves sovány sertés párja 25—27 frt. Két éves sovány sertés párja 40—45 frt. Kővér sertés kilója 44—47 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó: *Sz. Szakáts Péter.*

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltnék. de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebb összeg postabélyegeken is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr; vastag betűkkel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél címe is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Eladás és vétel.
Bécs 1890. állami aranyérem.
Arankamentes löhermag. magkereskedői módon tisztítva.
Rendkívül nagyszemű . . . 58 frt
Valamivel apróbb szemű . . . 52 frt
Rét és legelő felülvetésére 40 frt.
Árak zsákostól 100 kilónként szá-

mitva utánvétetnek. Minták ingyen és bérmentve. Gróf Teleky Arvéd drassói uradalmi intézősége Alsó-Fehérmegye, vasut Alvincz, posta és távirtda Szerdahely.
Négy jókarban levő gözcséplő-gar nitura teljes felszereléssel eladó. Tudakozódhatni B. P. jegy alatt a kiadóhivatalban.

Kínáltnak megvételre egy egészen új, kettőskereszettű Tricycle 200 frtért (vételára 380 frt volt). Értekezhetni a kiadóhivatalban.
Keresetnek egy 500—600 holdas földbirtok haszonbérletre. Ajánlatok D. jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Alkalmazást keres.
A kolozs-monostori gazdasági tanintézetet sikerrel végzett és több évi gyakorlattal bíró gazdaság-kezelő gazdasági állást keres. Címe P. K. jegy alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Kezelő gazdasági tanintézetnek ajánlikozik egy a keszthelyi gazdasági tanintézetet végzett s 18 évi gyakorlattal bíró, mindenképp jeles-képzett-ségű családos gazda. Szives tudakozódásokra Sz. J. jegy alatt tájékoztatást nyújt a kiadóhivatal.

Simonffy István egyes váltó vagy hegyi ekéje.

(7) **SIMONFFY ISTVÁN** (14—52.)
gazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje
Kolozsvárt, kültorda-utca 48. sz

Elvállal kijavításra mindennemű gépeket. Elfogad megrendeléseket gőzgépek, gőszivattyúk, zúzógépek, malomszerkezetek, kút és vízvezetékek elkészítésére.
Készletet tart saját gyártmányaiából, nevezetesen egyes, kettős és három borozás ekék és taligák új szerkezetű váltó- vagy hegyi ekék és boronákból, továbbá kézi és járgányos cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szőlő-zuzók, borsajtók és több más gépekből, melyeket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánl.
Készítményei jóságáért és használhatóságáért felelősséget vállal. Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

HIRDETÉMÉNY.

Alólirt társulat ezennel közhírré teszi, hogy a vezetése alatt álló:

„kolozsvári árúraktárak és hitelbank
árúosztálya“-nak
41. (5—6.)
KÖZPONTI IRODAHELYISÉGÉT
a főtéren levő Szathmáry-féle házba tette át.

MEGBIZÁSOK gabonafélék — kiválóan nagyobb mennyiségű vetőmagvak vásárlására és eladására, továbbá FÖLVILÁGOSÍTÁSOK a közraktári intézmény igénybe vételére **ÁRÜELŐLEGEK NYUJTÁSÁRA** az érvényben levő vasuti tarifák után járó kedvezményekre és ezek mikénti használására, — valamint a **CSUCSAI ERDÉSZETI ÜZLETRE** vonatkozó megkeresések ide intézendők.

HITELBANK és ZÁLOGKÖLCSÖN-TÁRSULAT.

REGALE KÁRTALANÍTÁSI KÖTVÉNYEKET,
valamint
ilyenekre szóló és két évi kamatszelvénnyel ellátott
UTALVÁNYOKAT
a hivatalos árfolyam alapján a legmagasabb árrban fizetem.
Együttal bátor vagyok figyelmeztetni, hogy az 1891. év folyamán a forgalomban levő 5%-os magyar papíráradék-kötvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül beváltásra. Ennek esedékessége után csupán a szelvény-utalványok benyújtása ellenében, *új szelvény-ívek fognak kiadni*, melyeknek beszerzését készséggel közvetítem.

Folly Victor
bank- és pénzváltó üzlete Kolozsvárt.
(18.) (12—49)

BALOGH JÓZSEF
PUSKAMŰVES ÉS MECHANIKUS KOLOZSVÁRT.

Van szerencsém a n. é. helyi és vidéki közönség b. figyelmébe ajánlani **fegyver- és lőpor-raktáramat,** melyet főter, Báro Radák-ház, hátul az udvaron minden e szakmába vágó vadászati kellékekkel elláttam, u. m: fegyverek a legközségesebbtől a legjobb minőségig, lefoucheux és lancaster, továbbá szobafegyver, szobapisztoly és revolverek nagy választékban.
Lőporok különböző minőségben, serétek, golyók, üres és kész töltények a legjutányosabb árakban s mindenkor raktáron kaphatók.
Fegyverjavításokat, becseréléseket, villanyesengők bevezetését, villámháritókat a legújabb szabadalom szerinti eszközökkel.
Továbbá galvanoplasztikai munkákat, u. m. aranyozás, ezüstölés, nickelés stb a legjobb kivitelben és jutányosan tejesítek.
Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközölök.
Beesés pártfogását kéri
teljes tisztelettel
BALOGH JÓZSEF.
45. (3—20)

Alapítva 1858-ban. **WALSER FERENCZ** Alapítva 1858-ban.
 első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang- és ércöntődéje 25. (9-30.)
 Kolozsvárt, belmonostor-utca 12. szám.

Ajánlja gyártmányait, mint magyar különlegességet **KUTAKBAN** és mindennemű szivattyukban, tüzi- és kerti fecskendőkben. Ajánlkozik **köz- és magán-fürdők** felszerelésére, szagmentes ürszékek felállítására.

Elvállal **teljes vízvezetékek és csatornázások** berendezését, városok, földbirtokosok és magánok részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett. **minden viziművi munka** gyors és pontos kivitelére. Képes árlapok és részletes költségtervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek. Egyetlen belföldi **szivattyu-gyár!**

VII. és XII. csoport. **FISCHER és HEIDBERG** ezelőtt Weil és Fischer
 vegyészeti kátrány-termékek, karbolsav karbolsavas méz, karbul-oleum, kőfedéllemes és faczement-tetőzés **GYÁRA.**
 Budapest, külső soroksári-út 9607

CARBOL-OLEUM
 legolcsóbb dióbarna színű fatelítő sze zsindelytetőkre, kerítésekre és gazdasági es közökre, melynek használata folytán elpuszthatatlan tartósságot nyer a fa, a mászól akárki végezheti.

A carbol-oleum ára:
 hordókban 100-200 kgrmíg... 17 kr
 100 kgr. kisebb edényekben... 19 „
 5-10 kgr. próbaküldemények... 22 „
 bádo szelenczében... 22 „

Ajánlja egyszersmind vörös, zöld és pala barna kátrány-festéket zsindelytetők mázolására Gyártmányokról árjegyzéket és használati utasításokat ingyen és bérmentve küldenek.

Ügynökök megfelelő %-ban részesülnek.

ÚJ TALÁLTMÁNY.
 Alólirt ajánlom a nagyérdemű közönségnek általam feltalált **HERNYÓ-SZEDŐIMET** megvételre.
 Egy 2 méter hosszú 1 frt 20 kr., 3 méter hosszú 1 frt 80 kr., 4 méter hosszú 2 frt 40 kr.
 Ujabbban a legjobb módosítások történtek rajta.
 40. (5-5.) **Tóth József.**
 Kérem a megrendeléseket lakásomra címezni: Kolozsvár, Bácsi utca 4. sz. alatt.

Regaleváltság-kötvényeket, 15. **UTALVÁNYOKAT** (12-20.) **legmagasabb áron vásárol a** **Kolozsvári Kereskedelmi Bank.**

ÚJ BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLET KOLOZSVÁRT.
 Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudására hozni, hogy Kolozsvárt, bel-középutca 10. sz. a. (Minorita-épületben) **FOLLY VICTOR** váltótörvényszékileg bejegyzett cég alatt **bank- és pénzváltó-üzletet** nyitottam a következő üzletkörökkel:
 Értékpapírok, arany és ezüst pénz nemek és külföldi bankjegyek vétele és eladása.
 Kisorsolt értékpapírok és mindennemű kamatszelvevények beváltása. Nyeremények leszámítolása és értékpapíroknak új szelvényekkel való ellátása.
 Utalványok kiállítása a külföldre bármely értékben. — Igérvények elárúsítása.
 Midőn vállalatomat a t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlani bátorodom, egyszersmint kijelentem, hogy e téren való hosszúságú működésem, továbbá úgy a kolozsvári, mint a felső pénzintézetekkel fenntartott széles körű és előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe hoznak, hogy t. megbízóimnak mindenkor a legnagyobb előnyöket biztosíthatom.
 Értékpapírok és sorsjegyek kisorsolási utánnézését díjmentesen eszközölöm és készséggel szolgálom minden a banküzlet körébe vágó felvilágosítással.
 2. (15-52.) Kiváló tisztelettel **FOLLY VICTOR.**

„LÖVYTUS“ FAVIASZ.
 A hazai kertészetekben ma már kizárólag csak is ezt használják **gyümölcsfák, rózsatövek** nemesítésére, **beteg fák** gyógyítására. **Napon nem olvad, hidegnek, esőnek ellentáll, bogarak nem bántják, a fát teljesen fedi, levegő nem hatol át rajta.** Kapható (9.) (15-52.) az „I. erdélyi szab. vegyészeti gyárban“ és **Tauffer Ferencz** utódánál Kolozsvárt.

500 grammos doboz ára	frt 1-30
300 „ „ „ „	—85
150 „ „ „ „	—45

Elismerő levelek küldettek több hazai és ausztriai gazd. akadémiák és szőlészeti iskolák, magán kertészeti és faiskolák által. Kítüntetve lett a bécsi, gráci, kolozsvári kiállításon dícsérő-oklevéllel, a lütti kiállításon arany-éremmel. Aradon kiállítási éremmel.

GANZ ÉS TÁRSA
VASÖNTŐ- ÉS GÉPGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN. 20 (10-15.)

Ajánlják:
Kéregöntetű kerekek és kéregöntetű keresztetések. Hengerszékek kéregöntetű hengerekkel.
Turbinák, transmissiók (erőátvittelek), zsilipek és csővezetékek.
Vasuti műhelyek, gyárak és malmok teljes berendezése. Különböző építési és gépészeti munkák.
Vasuti kocsik, fordító korongok.
Elektromos világítási berendezés nagyobb távolságokra is, melyek segítségével építés és egyéb gazdasági munkák éjnek idején is végezhetők.
Gázmotorok, álló vagy fekvő, egy vagy két hengerrrel.